

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Haljala Vallavolikogu
määrus
terviktekst
21.05.2021
Hetkel kehtiv
RT IV, 18.05.2021, 18

Haljala valla aleviku- ja külavanema ning kandikogu statuut

Vastu võetud 21.05.2019 nr 62
[RT IV, 29.05.2019, 8](#)
jõustumine 01.06.2019

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
11.05.2021	RT IV, 18.05.2021, 5	21.05.2021

Määrus kehtestatakse kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6 lõike 3 punkti 2 ja § 58 alusel.

§ 1. Üldsätted

(1) Elanik käesoleva statuudi mõistes on vähemalt 16-aastane isik, kellel on vastavas alevikus, külas (edaspidi asula) või piirkondlikus kogukonnas (edaspidi kant) alaline elukoht.

(2) Kant on piirkond, kuhu võib kuuluda üks või mitu küla ja alevikku, kuid mida iseloomustab ühine kultuuriline ja igapäevane läbikäimine ning ühtekuuluvustunne.

(3) Aleviku- ja külavanem on valitud ühe asula või ühiselt mitme tihedalt seotud asula elanike poolt, olles elanike ühendaja, nende ühiste huvide kujundaja, asula hoidja, edendaja ja esindaja. Aleviku- ja külavanema puhul on tegemist usaldusametiga.

(4) Kandikogu (edaspidi kogu) on kandi aleviku- ja külavanematest ja/või kandi valitud esindajatest koosnev kogu.

(5) Aleviku- ja külavanema ja kogu liikme ülesandeid täidetakse vabatahtlikult ja ühiskondlikel alustel.

§ 2. Üldkoosolek

(1) Üldkoosolek on külaelu juhtimise tööorgan, mille võib kokku kutsuda aleviku- ja külavanem, vähemalt ¼ asula elanikest, vallavalitsus või vastav ametnik.

(2) Üldkoosoleku toimumise aeg, koht ja päevakord avalikustatakse vähemalt 2 nädalat enne üldkoosoleku toimumise päeva. Teavitus avaldatakse aleviku või küla teadete tahvlitel ja võimalusel valla lehes. Teade on soovitatav avaldada ka teistes meediakanalites (aleviku või küla veebileht, valla Facebooki leht jne).

(3) Üldkoosolekul osalejad registreeritakse, osalejate leht on üldkoosoleku protokolliga lahutamatu osa.

(4) Üldkoosolek on otsustusvõimeline, kui koosolekul osaleb vähemalt 50% asula elanikest või vähemalt 10 elanikku.

(5) Üldkoosolekul valitakse üldkoosoleku juhataja ja protokollija.

(6) Igal üldkoosolekul osaleval elanikul on otsustamisel üks hääl. Aleviku- ja külavanema ja kandikogu valimise puhul on hääletamine isiklik, ilma hääle edasivolitamise õigusega. Üldkoosoleku otsus on vastu võetud, kui selle poolt on enamik koosolekul osalenutest.

(7) Kui üldkoosolekul osaleb vähem kui 50% elanikest või vähem kui 10 elanikku, siis korraldatakse uus üldkoosolek kahe nädala pärast, ja koosolek on otsustusvõimeline olenemata osalejate arvust. Korduskoosoleku kokkukutsumine toimub samadel tingimustel üldkoosoleku kokkukutsumisega.

(8) Üldkoosolekul võetakse kõik otsused vastu lihthääletenamusega.

(9) Küla- ja alevikuvanema ja kandikogu valimise üldkoosoleku protokoll ja koosolekul osalenud elanike allkirjadega nimekiri esitatakse vallavalitsusele.

(10) Kõik käesolevas korras reguleerimata küsimused otsustab üldkoosolek kohapeal.

§ 3. Aleviku- ja külavanema valimised ja nõuded kandidaadile

(1) Aleviku- ja külavanema valimine toimub asula elanike üldkoosolekul.

(2) Teade aleviku- ja külavanema valimise või tagasikutsumise kohta peab olema välja pandud vähemalt kaks nädalat enne üldkoosoleku toimumist. Kandidaatide nimed esitatakse üldkoosoleku kokkukutsujale kirjalikus vormis. Kandidaatide lõplik nimekiri avaldatakse vähemalt üks nädal enne üldkoosoleku toimumist küla teadete tahvlil ja võimalusel valla lehes. Teade on soovitatav avaldada ka teistes meediakanalites (aleviku või küla veebileht, valla Facebooki leht jne).

(3) Aleviku- ja külavanema valimised toimuvad üldjuhul avalikul hääletamisel. Kui üldkoosolek otsustab läbi viia salajase hääletamise, valitakse hääletamise läbiviimiseks vähemalt 3-liikmeline komisjon.

(4) Ühes asulas võib valida ainult ühe aleviku- ja külavanema ja aleviku- ja külavanema kandidaat või kandidaadid seatakse üles asula elanike poolt.

(5) Aleviku- ja külavanema kandidaat peab olema vähemalt 21-aastane hääleõiguslik Eesti Vabariigi kodanik.

(6) Aleviku- ja külavanem valitakse vähemalt 1-aastaseks tähtjaks. Ametiaja konkreetne pikkus otsustatakse üldkoosolekul vahetult enne aleviku- ja külavanema valimisi. Üldkoosolek võib aleviku- ja külavanema ennetähtaegselt tagasi kutsuda ja sama aleviku- ja külavanema tähtaja möödumisel tagasi valida.

(7) Aleviku- ja külavanema kandidaat peab olema nõus oma kandidatuuri ülesseadmisega. Juhul kui kandidaat ei viibi koosolekul, peab temalt olema kirjalik nõusolek.

(8) Aleviku- ja külavanem valitakse poolthääletenamusega üldjuhul salajasel hääletamisel, kuid kui koosolekul seatakse üles vaid üks kandidaat, võib valimine toimuda avalikul hääletusel, kui sellega on nõus kõik koosolekust osavõtjad.

(9) Igal koosolekul osaleval elanikul on hääletamisel üks hääl. Hääletamine on isiklik, hääle edasivõlguseta.

(10) Juhul, kui aleviku- ja külavanem ei osutu valituks esimeses hääletamise voorus, toimub kohapeal teine hääletamise voor, kus saab hääletada esimeses voorus kahe enam hääli saanud kandidaadi vahel.

(11) Kui ka teises voorus ei saavuta kandidaat poolthäälte enamust, kutsutakse kokku uus üldkoosolek.

(12) Mitme asula ühise aleviku- ja külavanema valimise korral valitakse aleviku- ja külavanem nende asulate ühisel koosolekul.

§ 4. Aleviku- ja külavanema õigused ja kohustused

(1) Aleviku- ja külavanemal on õigus:

1) esindada asula elanikke ja nende vaateid asula arengust ja taotlema elanike huve puudutavate küsimuste arutamist vallavolikogus ja vallavalitsuses ning nende poolt moodustatud komisjonides;

2) algatada asula elanike probleemide ja tuleviku küsimuste lahendamiseks pöördumisi ja arutelusid ning kutsuda kokku elanike koosolekuid, pakkuda lahendusi kohaliku elu edasiviimiseks ning algatada ja ellu viia ühiseid projekte;

3) arendada asula elanike ühistegevust, algatada ja juhtida asula arengukava koostamist ning teha ettepanekuid valla arengukavasse ja eelarvestrateegiasse ning vallaelarvest rahaliste vahendite eraldamiseks, lähtudes koosoleku otsustest, asula arengukavast ja asula elanike probleemide lahendamise vajadustest;

4) juhtida asula territooriumil viibivate isikute tähelepanu heakorra ja avalikku käitumist puudutavatele probleemidele ning teha märkusi kui rikutakse eeskirju ja hea käitumise tava;

5) saada vallavolikogust ja vallavalitsusest ametikohustuste täitmiseks vajalikke õigusakte, dokumente ja muud teavet, sh asula arengut ja elanikke puudutavates küsimustes;

6) taotlema vallavalitsuselt aleviku- ja külavanema ülesannete täitmisega seotud kulude hüvitamist;

7) astuda ametikohalt tagasi isikliku avalduse alusel.

(2) Aleviku- ja külavanem on külas ühistegevuse eestvedaja, toetab külaelanike omaalgatusvõimet ja kaasab külaelanikke koostööle.

(3) Ametikohuste täitmisel kannab aleviku- ja külavanem ametimärki.

§ 5. Aleviku- ja külanema volituste lõppemine

Aleviku- ja külanema volitused lõpevad:

- 1) tähtaja möödumisel;
- 2) uue aleviku- ja külanema valimisega pärast vallavalitsuse poolt aleviku- ja külanema kinnitamist;
- 3) aleviku- ja külanema tagasiastumisega. Aleviku- ja külanem võib tagasi astuda, esitades sellekohase avalduse üldkoosolekule. Koosoleku juhataja märgib avaldusele koosoleku toimumise kuupäeva ning viseerib avalduse. Koosoleku juhataja on kohustatud viseeritud avalduse, koosoleku protokoll ja koosolekust osavõtjate registreerimise lehe viie tööpäeva jooksul esitama vallavalitsusele;
- 4) aleviku- ja külanema tagasikutsumisega. Üldkoosolek võib aleviku- ja külanema mõjuvatel põhjustel tagasi kutsuda. Umbusaldamise algatamiseks on vaja vähemalt 50% asula elanikest või vähemalt 10 elaniku poolt kirjalikult vormistatud ning allkirjastatud umbusaldusavalduse esitamist aleviku- ja külanememale. Umbusalduse avaldamiseks on vajalik käesolevas statuudis sätestatud korras kokku kutsutud koosolekul osalevate hääleõiguslike asula elanike liithäälteenamus. Aleviku- ja külanem loetakse ametist vabastatuks alates hääletustulemuste teatavaks tegemisest koosolekul. Aleviku- ja külanememale umbusalduse avaldamise kohta koostatakse protokoll, mis esitatakse vallavalitsusele viie tööpäeva jooksul koosoleku toimumisest arvates;
- 5) aleviku- ja külanema süüteos süüdimõistva kohtuotsuse jõustumisega;
- 6) aleviku- ja külanem ei vasta § 3 lõikes 5 toodud tingimusele;
- 7) aleviku- ja külanema surmaga.

§ 6. Kant

(1) Kandi piirid ja sellesse kuuluvate külade ja alevike loend on märgitud määruse lisas esitatud kaardil. [RT IV, 18.05.2021, 5- jõust. 21.05.2021]

(2) Kandisest koostööd ja ühistegevust koordineerib kandikogu.

§ 7. Kandikogu

(1) Kogu moodustatakse kandi aleviku- ja külanematest ja/või kandi valitud esindajatest. Külanemate puudumisel kandi küldes valitakse kandikogu kandi alaliste elanike üldkoosolekul samadel alustel külanemate valimisega.

(2) Kogu liikmete minimaalne arv on 5. Kui kandi asulate aleviku- ja külanemaid on vähem kui 5, siis puuduvad liikmed valitakse kandi elanike hulgast.

(3) Kogu liikmete nimekirja kinnitab vallavalitsus. Kogu liige võib oma kohast loobuda teatades sellest kirjalikult kogu esimehele.

(4) Kogu liikmed valivad oma hulgast vanema ja vanema asendaja, kes korraldavad kogu tööd. Kogu vanemal on õigus osaleda vallavolikogu kogukonnakomisjoni töös komisjoni esimehe kutsel.

(5) Kui kant koosneb ainult ühest asulast, siis on selle asula aleviku- ja külanem ühtlasi ka kandivanem. Ülejäänud kogu liikmed valitakse üldkoosolekul.

(6) Kogu koosolekud toimuvad vastavalt vajadusele.

(7) Kogu on otsustusvõimeline kui koosolekul osaleb vähemalt pool selle koosseisust. Otsused langetatakse konsensuse alusel. Kui arutelust selgub, et konsensust ei ole võimalik saavutada, langetatakse otsus häälteenamusega. Vastu hääletajatel on õigus nõuda oma eriarvamuse protokollimist.

(8) Kogu koosoleku päevakorrapunktide arutelule on õigus kaasata valla ametiisikuid jt spetsialiste olenevalt arutlusele tulevatest küsimustest.

(9) Kogu koosolekud protokollitakse.

(10) Kogu koosolekute läbiviimiseks on kogul õigus tasuta kasutada piirkonnas asuvaid Haljala vallale kuuluvaid ruume koos vajalike tehniliste vahenditega. Samuti on kogul õigus taotleda vahendeid oma tegevuse toetuseks Haljala valla eelarvest.

§ 8. Kogu pädevus

(1) Kogul on õigus:

1) teha kohaliku elu küsimustes vallavolikogule ja –valitsusele õigusaktide vastuvõtmiseks, muutmiseks või kehtetuks tunnistamiseks ettepanekuid, mis võetakse arutusele volikogus või valitsuses hiljemalt kolme kuu jooksul;

2) teha ettepanekuid valla eelarvestrateegiasse, arengukavasse ning valdkondlikesse ja piirkondlikesse arengukavadesse;

3) avaldada arvamust ja teha ettepanekuid vallavalitsusele ja volikogule kohaliku elu küsimustes;

4) esitada vallavalitsusele arupärimisi, millele tuleb vastata 10 tööpäeva jooksul.

(2) Kogule võib esitada seisukoha saamiseks:

1) valla üldplaneering;

2) valla eelarvestrateegia, arengukava ning valdkondlikud ja piirkondlikud arengukavad;

3) teede investeringute kava;

4) käesoleva määruse muudatused;

5) kogu hallataval territooriumil avalikule üritusele loa andmine, kui on tegemist kõrgendatud turvariskiga üritusega;

6) piirkonna ühistranspordi sõiduplaanid ja nende muudatused;

7) piirkonda puudutavad detailplaneeringud;

8) piirkonna avaliku ruumi arendamisega seotud ehitusprojektid.

§ 9. Kohaliku omavalitsuse kohustused

(1) Aleviku- ja külavanem ning kandikogu kinnitatakse Haljala Vallavalitsuse korraldusega, mille aluseks on vastava koosoleku juhataja ja protokollija poolt allkirjastatud koosoleku protokoll ja koosolekul osalejate nimekiri.

(2) Vallavalitsus avaldab valitud aleviku- ja külavanema ja kogu liikmete nimed ja kontaktandmed nende nõusolekul valla veebilehel ja valla infolehes.

(3) Vallavalitsus tagab aleviku- ja külavanemale ja kogu liikmetele nende tegevuseks vajaliku teabe kohalikust omavalitsusest (riigi ja kohaliku omavalitsuse õigusaktidest, sh valla arengukavast, eelarvestrateegiast, üldplaneeringust, valla eelarvest, asjaajamise korrast jne).

§ 10. Rakendussätted

(1) Enne käesoleva määruse jõustumist valitud aleviku- ja külavanemate volitused kehtivad aleviku- ja külavanemate valimise ajal sätestatud tähtajani.

(2) [Käesolevast tekstist välja jäetud.]

(3) Määrus jõustub 1. juunil 2019.

[Lisa 1](#) Kantide ja külade kaart

[RT IV, 18.05.2021, 5- jõust. 21.05.2021]